

ДИНАМІКА НАДХОДЖЕННЯ БІЛКОВОГО КОРМУ ДО ГНІЗДА БДЖОЛИНОЇ СІМ'Ї

П. О. Філіпова¹, О. А. Міщенко², О. М. Литвиненко², Д. І. Криворучко¹
filipova0101@gmail.com

¹Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна

²ННЦ «Інститут бджільництва імені П. І. Прокоповича», м. Київ, Україна

Динаміка накопичення запасів білкових кормів суттєво визначає розвиток і продуктивність бджолиних сімей. Великі запаси білкового корму сприяють нарощуванню сили сімей до повнішого використання медозбору.

Під час розвитку бджолосім'ї потребують постійної наявності білкових кормів у гнізді, інакше розвиток сім'ї гальмується. Білковий корм в процесі життєдіяльності бджолосім'ї постійно надходить до гнізда у вигляді принесеного обніжжя, переробляється бджолами на пергу і також постійно використовується на потреби сім'ї. Надходження білкового корму, в свою чергу, обумовлюється потребами сімей, їх силою, а також наявністю рослин, які забезпечують бджіл пилом, та погодними умовами для збору пилку. Звісно, динаміка надходження і споживання білкового корму в різних кліматичних зонах країни суттєво відрізняється. Мають вплив на це також породні особливості бджолиних сімей, які пристосувалися до різних кліматичних і флористичних умов. Вивчення цього питання є важливим для успішного ведення бджільництва.

Динаміку надходження білкового корму досліджували в умовах Київської обл. на українській степовій породі бджіл. При вивченні питання обліковували силу сімей, кількість вирощеного розплоду і запаси білкового корму. Облік розпочався з початку надходження свіжого обніжжя і тривав до кінця липня. В загальній сумі було обліковано і проаналізовано 20 бджолосімей різної сили. Динаміку надходження обніжжя в бджолині сім'ї визначали за допомогою контрольного пилковловлювача.

Аналіз даних досліджень вказує, що кількість печатного розплоду та перги у бджолиних сім'ях значно коливається. Найбільша кількість запасів перги в сім'ях різної сили протягом сезону спостерігається у травні, червні, липні, найменша — у квітні. Максимальне значення запасів перги, 156 сотень комірок, спостерігалось у сильних сім'ях у травні. Якщо припустити, що в середньому маса перги в комірці 150 мг, то запаси перги в сім'ях при цьому коливались протягом сезону від 5 до 2550 г. Найменша кількість перги спостерігалась на початку квітня. За середніми даними, більша кількість перги була виявлена в сильних сім'ях на 18,8 сотень комірок, порівняно з середніми за силою сім'ями, і на 32,6 — зі слабкими.

Найбільша кількість перги на одиницю розплоду в середньому виявилась в сильних сім'ях, а найменша — в слабких, середні сім'ї займали проміжне положення. На одну комірку перги в сильних сім'ях припадало по 2,5 комірки розплоду, тоді як в середніх — 3,3, а в слабких — 4,2 комірок розплоду. Отже, кращі умови для вирощування розплоду та створення запасів перги є в сильних сім'ях.

Показники динаміки надходження обніжжя в бджолині сім'ї узгоджується з вищенаведеними результатами, оскільки в середньому основна кількість обніжжя надходить у травні, червні, липні, в період найбільш стабільної погоди і максимального розвитку бджолиних сімей.

Для отримання товарної перги на пасіці варто утримувати сильні сім'ї. Відбір необхідно проводити у травні-липні, оскільки в ці місяці спостерігаються найбільші її запаси.

Ключові слова: БДЖОЛИ, ОБНІЖЖЯ, ПЕРГА, БІЛКОВИЙ КОРМ